

কাৰ্য্যকৰী সাৰাংশ

আৰম্ভণি :

ভাৰত চৰকাৰৰ শাসনাধীন পেট্ৰলিয়াম আৰু প্ৰাকৃতিক গেছ মন্ত্ৰালয়ৰ অধীনস্থ অইল ইণ্ডিয়া লিমিটেড হ'ল ভাৰতৰ এটা মুখ্য জাতীয় তেল কোম্পানী। অইল ইণ্ডিয়া লিমিটেডে খাৰুৱা তেল আৰু প্ৰাকৃতিক গেছৰ নিষ্কাশন, উন্নয়ন, উৎপাদন আৰু পৰিবহণৰ লগতে বন্ধন গেছ (LPG)ৰ উৎপাদনৰ লগত জৰিত। ইয়াৰ মুখ্য কাৰ্যালয় অসমৰ ডুলিয়াজানত অৱস্থিত।

বৰ্দ্ধিত চাহিদাৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি অইল ইণ্ডিয়া লিমিটেডে বৰ্তমান কাৰ্য্যৰত গেছ ক্ষেত্ৰ উন্নয়নৰ সম্প্ৰসাৰণ কৰি এটা সংযুক্ত প্ৰকল্পৰ প্ৰস্তাৱ আগবঢ়াইছে, যিটোৱে অন্তৰ্ভুক্ত কৰিছে গেছৰ পৰিবাহী লাইন স্থাপন আৰু বিভিন্ন নতুন গেছ প্ৰতিষ্ঠাপন যেনে— টেণ্ডেল গেছ গেদাৰিং ষ্টেচন (CGGS), গেছ কম্প্ৰেচৰ ষ্টেচন (GCS), ফিল্ড গেদাৰিং ষ্টেচন (FGS) ইত্যাদি। ভাৰত চৰকাৰৰ বন আৰু পৰিৱেশ মন্ত্ৰালয়ৰ ২০০৬ চনৰ জাননী মৰ্মে যিকোনো উদ্যোগ প্ৰতিষ্ঠা কৰাৰ পূৰ্বে পাৰিপাৰ্শ্বিক প্ৰভাৱৰ মূল্যাংকণ কৰিব লাগে। এই প্ৰয়োজনীয়তা অনুসৰি M/s En-Geo Consultancy & Research Centre, Assam অক অইল ইণ্ডিয়া লিমিটেডে পাৰিপাৰ্শ্বিক প্ৰভাৱৰ মূল্যাংকণ আৰু সংকট মূল্যাংকণ কৰিবৰ বাবে নিয়োজিত কৰিছে।

প্ৰকল্প বৰ্ণনা :

অইল ইণ্ডিয়া লিমিটেডৰ টেঙাখাত-নাহৰকটীয়া-যোৰাজান, তিনিচুকীয়া-খলা আৰু ডুমডুমা-পেঙেৰী অঞ্চলৰ পৰা প্ৰাকৃতিক গেছ উৎপাদন, বৃদ্ধিকৰণ আৰু ব্যৱহাৰকৰণৰ উদ্দেশ্যে এই প্ৰকল্পটো হাতত লোৱা হৈছে। অইল ইণ্ডিয়া লিমিটেডে বিগত চাৰে পাঁচ দশক ধৰি এই অঞ্চলবোৰত প্ৰাকৃতিক গেছ উৎপাদন কৰি আহিছে। অইল ইণ্ডিয়া লিমিটেডৰ সম্ভাৱনা আৰু ভৱিষ্যতৰ প্ৰতিশ্ৰুতিৰ প্ৰতি লক্ষ্যৰাখি এই অঞ্চলবিলাকৰ আন্তঃগাঁঠনিৰ যিমানদূৰ সম্ভৱ বিকাশ কৰা অতি প্ৰয়োজন। এই আটাইবোৰ উদ্দেশ্য সৰোগত কৰি প্ৰাকৃতিক গেছ উৎপাদন, সংগ্ৰহীকৰণ আৰু পৰিবহণৰ বাবে নিম্নোক্ত ব্যৱস্থা সমূহ প্ৰকল্পটোত লোৱা লৈছে।

অঞ্চলৰ নাম	প্ৰতিষ্ঠাপনৰ আৰ্হি	প্ৰতিষ্ঠাপনৰ নাম
টেঙাখাত-নাহৰকটীয়া যোৰাজান অঞ্চলৰ গেছ ফিল্ড উন্নয়ন ক্ষেত্ৰ	গেছ কম্প্ৰেচাৰ ষ্টেচন (GCS)	টেঙাখাত ভোগপাৰা
	ফিল্ড গেদাৰিং ষ্টেচন (FGS)	(ক) যোৰাজান (খ) OCS-4 (গ) কঠালনি (ঘ) হাপজান (ঙ) উষাপুৰ
	পাইপলাইন	(ক) W/50 ৰ পৰা LPG Offtake-লৈ : 3 টা 600mm×10km (2টা) 500mm×10km (1টা) (খ) W/50 ৰ পৰা NKF-লৈ : 2 টা 400mm×7km (1টা) 300mm×7km (1টা) (গ) NKF ৰ পৰা শালমাৰী প্ৰৱেশ দ্বাৰালৈ (GCS-2, OCS-8 হৈ) : 3টা 300mm×33km (ঘ) OCS-3 ৰ পৰা W/50 OT-লৈ : 400mm×8km (2টা) (ঙ) টেঙাখাত OCS-ৰ পৰা টেঙাখাত প্ৰৱেশ দ্বাৰালৈ : দুটা লাইন 300mm×0.8km (1টা) 100mm×0.8km (1টা) (চ) হাতীআলি Scrapper Trap ৰ পৰা Wilton-লৈ : 250mm×4 km (ছ) হাতীআলি Scrapper Trap ৰ পৰা W/263-লৈ : 100mm×1 km

অইল ইণ্ডিয়া লিমিটেডৰ নাহৰকটীয়া-যোৰাজান, তিনিচুকীয়া-খলা আৰু ডুমডুমা-পেঙেৰী গেছ ক্ষেত্ৰ উন্নয়নৰ, সম্প্ৰসাৰণৰ সংযুক্ত প্ৰকল্পৰ পাৰিপাৰ্শ্বিক প্ৰভাৱৰ মূল্যাংকণ আৰু পাৰিপাৰ্শ্বিক পৰিচালনা আঁচনি (EIA-EMP) ৰ অধ্যয়ন

		(জ) হাতীআলি Scrapper Trapৰ পৰা ডিকম OCS লৈ : 150mm×5.6km (ঝ) টেঙাখাতস্থিত প্ৰৱেশ দ্বাৰৰ পৰা কাঠলনি OCS লৈ : 100mm×4.5km (ঞ) উইল্টনৰ পৰা টেঙাখাত OCS ৰ প্ৰৱেশ দ্বাৰলৈ : 200mm×0.8km (ট) বেঙেনাবাৰীৰ পৰা ভেকুলাজান EPS-লৈ : 150mm×3.2km (ঠ) OCS-2 ৰ পৰা OCS-7 লৈ : 150mm×3.2km (ড) OCS-7 ৰ পৰা OCS-6 লৈ : 100mm×0.8km (ঢ) LPG OT ৰ পৰা OCS/GCS-5 লৈ : 250mm×1km (ণ) W/50 OT ৰ পৰা OCS-4 লৈ : 150mm×4km (ত) W/319 ৰ পৰা GCS-1 লৈ : 150mm×2.5km (থ) GCS-1 ৰ পৰা OCS-1 লৈ : 100mm×1km (দ) হাপাজান OCS ৰ পৰা মাকুম OCS-লৈ : 150mm×6.5km (ধ) নাগাজান OCS ৰ পৰা হাপাজান OCS-লৈ : 200mm×13.5km (ন) কঠালগুৰি OCS ৰ পৰা নাগাজান OCS/GCS-লৈ : 200mm×7.6km (প) যোৰাজান GCS ৰ প্ৰৱেশদ্বাৰৰ পৰা যোৰাজান OCS/GCS-লৈ : 150mm×0.8km (ফ) ভোগপাৰা EPS ৰ পৰা উইল্টন লৈ (ব) বৰ্তমানে থকা গেছ পাইলাইন নেটৱৰ্কৰ সম্প্ৰসাৰণ : প্ৰায় 50 kms
	CGGS আৰু OTP	CGGS আৰু OTP- মধুবন (W/50)
তিনিচুকীয়া- খলা অঞ্চলৰ গেছ ফিল্ড উন্নয়ন ক্ষেত্ৰ	গেছ কম্প্ৰেচাৰ ষ্টেচন (GCS)	ডিকম
		চাবুৱা
		বাৰেকুৰি
		বাঘজান
		মাকুম
	ফিল্ড গেদাৰিং ষ্টেচন (FGS)	ডিকম
		চাবুৱা
		বাঘজান
		দক্ষিণ চান্দমাৰি
	পাইপলাইন	(ক) চাবুৱাৰ পৰা W/50 CGGS-লৈ : 400mm×20.8km (খ) বাগজানৰ পৰা W/50-CGGS-লৈ 400mm×41.5km (গ) W/263-ৰ পৰা হাতীআলি EPS : (২টা) : 100mm×1.5km প্ৰতিটোৰে (ঘ) মাকুম OCS-ৰ পৰা TF :100mm×14km (ঙ) হাতীআলি EPS-ৰপৰা হাতীআলি Scrapper Trap লৈ : 100mm×3km (চ) বৰ্তমানৰ গেছ পাইলাইন নেটৱৰ্কৰ সম্প্ৰসাৰণ: প্ৰায় 50mm পৰা 250kms
ডুমডুমা- পেঙেৰী অঞ্চলৰ গেছ ফিল্ড উন্নয়ন ক্ষেত্ৰ	ফিল্ড গেদাৰিং ষ্টেচন (FGS)	বৰহাপজান
	পাইপলাইন	(ক) কুচিজন-2 ৰ পৰা DDGG-প্ৰৱেশ দ্বাৰলৈ : 200mm×1km (খ) বৰ্তমানে থকা গেছ পাইলাইন নেটৱৰ্কৰ সম্প্ৰসাৰণ : প্ৰায় 50mm পৰা 250 mm: প্ৰায় 30 kms

পৰিবেশ অধ্যয়নৰ বুনীয়াদ :

অধ্যয়ন কৰিবলগীয়া অঞ্চলৰ বৰ্তমানৰ পাৰিপাৰ্শ্বিক অৱস্থাৰ বিষয়ে জানিবৰ বাবে ১২ সপ্তাহ ধৰি ক্ষেত্ৰ অধ্যয়ন কৰা হয়। বিভিন্ন পাৰিপাৰ্শ্বিক গুণসমূহ নিৰ্ধাৰণ কৰিবৰ বাবে চৰকাৰী আৰু স্বেচ্ছাসেৱী সংগঠন আদি প্ৰাথমিক আৰু দ্বিতীয় পৰ্যায়ৰ উৎসৰ সহযোগত প্ৰতিটো প্ৰতিষ্ঠাপনৰ ১০ কি.মি. ব্যাসৰ্ধত আৰু প্ৰস্তাৱিত গেছ পৰিবাহী পাইপলাইনৰ দুয়োফালে ৫০০ মি. দূৰত্বত প্ৰাথমিক তথ্য সংগ্ৰহ কৰি এই ক্ষেত্ৰ অধ্যয়ন সম্পন্ন কৰা হয়।

প্ৰাকৃতিক আৰু ভৌগোলিক বৈশিষ্ট্য :

উত্তৰ-পূব কোণৰ উজনি ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকাৰ ৯৯ মিটাৰৰ পৰা ৪৭৪ মি. উচ্চতাৰ ভিতৰত ডিব্ৰুগড় জিলাখন অৱস্থিত। ইয়াৰে সৰহ সংখ্যক হ'ল ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকাৰ সমভূমি আৰু দক্ষিণ পাৰ্শ্বৰ সৰহ ভাগ হ'ল বুঢ়ীদিহিং উপনৈৰ অংশ।

তিনিচুকীয়া জিলাখন উজনি ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ উত্তৰ কোণত অৱস্থিত। বিভিন্ন প্ৰাকৃতিক অৱদান যেনে জলভূমি, বিল, জলাহ, চাপৰি, বিস্তৃত বনাঞ্চল টিলা আৰু বৰাইল ৰেঞ্জৰ দাতিকায় আঁৱৰি এই তিনিচুকীয়া জিলাখন। ডুমডুমা ২৭.৫৭° অক্ষাংশ আৰু ৯৫.৫৭° দ্ৰাঘিমাংশত অৱস্থিত। ই তিনিচুকীয়া জিলাৰ সমীপৱৰ্তী আৰু ইয়াৰ গড় উচ্চতা ১১৪ মি. (৩৭৪ ফুট)। ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীৰ শাখানদী ডুমডুমা নৈৰ পাৰত অৱস্থিত। এই নগৰখন চাহ বাগিচাৰে ভৰপূৰ যাৰ বাবে ইয়াক অসমৰ চাহৰ নগৰী বুলি জনা যায়।

প্ৰকল্প অঞ্চলটো ভূমিকম্প প্ৰাৱল্য Zone-Vত অৱস্থিত; যাৰ অৰ্থ, ভাৰতৰ আটাইতকৈ বেছিকৈ ভূমিকম্প হোৱা অঞ্চল বিলাকৰ ভিতৰত ইও এটা।

এই অঞ্চলটোৰ ভূ-ভাগ গেদযুক্ত। এই ভূ-খণ্ড অসম আৰাকান নামেৰে নামাৰকৰণ কৰা অৱবাহিকাটোৰ উত্তৰ ভূ-তাত্ত্বিক খণ্ডত অৱস্থিত। এই অঞ্চলৰ ভূ-তাত্ত্বিক গঠনক বহল ভাৱে দুটা ভাগত বৰ্ণনা কৰিব পাৰি। যেনে—অপ্ৰণালীবদ্ধ আৰু নতুন পলসযুক্ত অঞ্চল।

ভূমিৰ ব্যৱহাৰ :

অধ্যয়ন ক্ষেত্ৰটোত মুঠ ১৩টা ভূ-খণ্ড চিনাক্ত কৰি উলিওৱা হৈছে। ১:৫০০০০ স্কেলত অকা এখন 'থিমোটিক মেপ'ত এই শ্ৰেণীবিভাগসমূহ অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছে।

সামগ্ৰিকভাৱে বিভিন্ন নদীয়ে সৃষ্টি কৰা এই অঞ্চলটো পলসূৰা ভূ-খণ্ডৰ অনুৰূপ। ইয়াৰে বেছি অংশ নদী প্ৰকল্পটোৰ উত্তৰ পশ্চিমৰ পৰা দক্ষিণ-পশ্চিমৰ ফালে বৈ গৈছে। বাৰিষা ঋতুৰ সময়ত কৃষি কাৰ্যৰে ধান খেতি উৎপাদনৰ বাবে পূৰ্বৰ পলসূৰা মাটিৰ ব্যৱহাৰ কৰা হয়। মুঠ ব্যৱহৃত অঞ্চলৰ ১৭.৫২% ভূমিত জহকালিৰ আৰু জাৰকালিৰ দুয়োবিধ কৃষি শস্য ৰোপণ কৰা হয়। ১৩.৮৪% মাটিত জুম খেতি কৰা হয়; য'ত কেৱল মাত্ৰ অৰুণাচল প্ৰদেশে ০.০৪% প্ৰতিনিধিত্ব কৰে।

মুঠ ব্যৱহৃত ভূমিৰ ৪২.০৬% অংশত অৰ্থনীতিলৈ সিংহভাগ অৱদান আগবঢ়োৱা চাহ খেতি কৰা হয়। ব্যৱহৃত ভূমিৰ ১.৭৩% আগুৰি আছে নদী আৰু খাল-বিলে। ঋতুৰ পৰিৱৰ্তনৰ লগে লগে এই অঞ্চলৰ নদীৰ বোৱতি পানীৰ পৰিমাণৰো বহু পৰিৱৰ্তন হয়। সেই বাবে বিভিন্ন সময়ত এই অঞ্চলত মাটিৰ পৰিমাণ কম-বেছি হয়। হাবিসমূহ যেনে—ডাঠ হাবি, খোলা বননি আৰু সৰু হাবিসমূহে আগুৰি আছে ক্ৰমাগত ১৬.২৪%, ১.৯২%, আৰু ১.৭৮%। ঘাঁহনি পথাৰ সমূহে মুঠ ব্যৱহৃত ভূমিৰ ০.৪৩% আগুৰি আছে। নগৰীয়া বসতি (০.৯৩%) ঘাইকৈ নগৰ আৰু মূল ঘাই পথৰ দাঁতিকাষৰীয়া অঞ্চলত সীমিত। কয়লা খননৰ বাবে মুঠ মাটিৰ ০.০৬% ব্যৱহাৰ হৈছে।

বায়ুৰ গুণাগুণ :

প্ৰকল্প স্থানবোৰক সাঙুৰি লৈ মুঠ ২১টা স্থানত সংপৃক্ত বায়ুৰ গুণাগুণ পৰ্যবেক্ষণ কৰা হৈছিল। বায়ুৰ গুণাগুণ লওতে SPM (Suspended Particle Matter), RPM (Respirable Particle Matter), SO₂ (Sulphur Dioxide), NO_x (Oxides of Nitrogen) আদিৰ ভূ লোৱা হৈছে। আনহাতে ২৮টা স্থানত VOC (Volatile Organic Compound) আৰু Hydro Carbon (HC) ৰ তদাৰকী কৰা হৈছিল। উক্ত স্থানসমূহ নিৰ্বাচন কৰোঁতে বতাহৰ গতি, সুগম পথ, স্পৰ্শকাতৰতা, বৰ্তমানৰ অৱস্থা আদি বিবেচনাত লোৱা হৈছিল। বিশ্লেষক তথ্যসমূহে ইয়াকে দাঙি ধৰে যে সকলোবোৰ নমুনা সংগ্ৰহ কৰা স্থানৰ SPM, RPM, NO_x, SO₂ ৰ মাত্ৰা CPCB (Central Pollution Control Board) ৰ দ্বাৰা নিৰ্ধাৰিত সীমাৰেখাৰ ভিতৰত আছিল। এই

অইল ইণ্ডিয়া লিমিটেডৰ নাহৰকটীয়া-যোৰাজান, তিনিচুকীয়া-খলা আৰু ডুমডুমা-পেঙেৰী গেছ ক্ষেত্ৰ উন্নয়নৰ, সম্প্ৰসাৰণৰ সংযুক্ত প্ৰকল্পৰ পাৰিপাৰ্শ্বিক প্ৰভাৱৰ মূল্যাংকণ আৰু পাৰিপাৰ্শ্বিক পৰিচালনা আঁচনি (EIA-EMP) ৰ অধ্যয়ন

ক্ষেত্ৰত মাত্ৰ ব্যতিক্ৰম দেখা গৈছিল W/50 (খাদ নং-৫০) স্থানত য'ত SPM ($804\text{mg}/\text{m}^3$) ৰ মান নিৰ্ধাৰিত মান ($200\text{mg}/\text{m}^3$)তকৈ অধিক দেখা গৈছিল। ইয়াৰ কাৰণ হিচাপত দৰ্শাব পাৰি যে এই স্থানটো ডুলিয়াজান-তিনিচুকীয়া পথৰ নিচেই ওচৰৰ; ইয়াত যান-বাহনৰ সততে ভিৰ পৰিলক্ষিত হয়; তাৰোপৰি স্থানীয় লোকৰ বিভিন্ন নিৰ্মাণকাৰ্যইও এই বৰ্ধিত SPM ত অৰিহণা যোগায়।

VOC আৰু HC কিছুমান স্থানত বেছিকৈ দেখা গৈছিল; ইয়াৰ মূলতে আছিল গেছ নিৰ্গমন, যিয়ে অস্বাভাৱিক পৰিৱেশৰ সৃষ্টি কৰিছিল। অধ্যয়ন কৰা স্থানত VOC নিসৰণৰ স্থায়ী উৎস দেখা পোৱা যোৱা নাছিল। VOC নিসৰণ হোৱা উৎসটো মেৰামতি কৰি দি VOC ৰ নিসৰণ তৎক্ষণাত বন্ধ কৰি দিয়া হৈছিল। ইয়াৰ ফলত VOC ৰ পৰিমাণ গ্ৰাফত দেখুওৱাৰ দৰে বহু তললৈ নামি আহিছিল।

টেঙাখাত, ডুলিয়াজান, মাকুম আৰু বৰহাপজান ষ্টেচনৰ বাবে আঁকি উলিওৱা বতাহৰ চিত্ৰই ইয়াকে সূচায় যে বতাহৰ গতি উত্তৰমুখী বুলি নিৰ্ধাৰণ কৰা হৈছে।

শব্দৰ মাত্ৰা :

শব্দৰ মাত্ৰাৰ অনুধাৱন কৰিবলৈ স্থান সমূহ বাচি উলিৱাওতে জনবসতি, যান-যট আৰু বননি আদি কাৰকবোৰ বিবেচনা কৰা হৈছিল। অধ্যয়ন ক্ষেত্ৰৰ ২১টা বিভিন্ন স্থানত ৫ দিন ধৰি এই পৰ্যাবক্ষণ কৰা হৈছিল। অধ্যয়ন কৰা অঞ্চলৰ অন্তৰ্গত আৱাসিক বাণিজ্যিক আৰু উদ্যোগিক অঞ্চলৰ ওপৰিও স্পৰ্শকাতৰ অঞ্চলবোৰৰ শব্দৰ মাত্ৰা MOEF (Ministry of Environment & Forest) ৰ ১৪ ফেব্ৰুৱাৰী, ২০০০ৰ জাননীৰ নিৰ্ধাৰিত মাত্ৰাতকৈ তলত আছিল। একমাত্ৰ N2 (টেঙাখাত OCS ৰ ওচৰৰ) আৱাসিক স্থানত দিনৰ ভাগত শব্দৰ মাত্ৰা সামান্য বেছি দেখা গৈছিল (বিভিন্ন ঘৰুৱা সামগ্ৰীৰ শব্দৰ বাবে)। আকৌ NI2 (চেচা চাহ বাগান, ডিকম OCS ৰ ওচৰৰ) আৱাসিক স্থানত দিনৰ ভাগত আৰু ৰাতিৰ ভাগতো শব্দৰ মাত্ৰা সামান্য বৰ্ধিত দেখা গৈছিল। জৰাজীৰ্ণ ডিকম-চেচা পথ ছোৱাত চলাচল কৰা গধুৰ যান-বাহনৰ বাবে এই মাত্ৰা সামান্য বেছি দেখা গৈছিল।

যান-য'ত (অনুধাৱন) :

ডুলিয়াজান-তিনিচুকীয়া ৰোড, ডুলিয়াজান-ডিগবৈ ৰোড, ডিকম-চেচা TG ৰোড, সৰুপথাৰ (চাবুৱাৰ ওচৰত) ৰোড আৰু আনন্দ বাগ কেম্প NH-37ৰ প্ৰতিটো স্থানতেই ২৪ ঘণ্টাকৈ যান-বাহনৰ পৰিসংখ্যা গণনা কৰা হৈছিল। ডুলিয়াজান-তিনিচুকীয়া পথত ৰাতিপুৱাৰ ভাগত ক্ৰমশঃ গাড়ীৰ সংখ্যা বাঢ়ি আহিছিল আৰু ১২ বজাৰপৰা ১ বজালৈ তিনিও প্ৰকাৰৰ গাড়ীৰ সংখ্যাই শীৰ্ষবিন্দু দখল কৰিছিল। ২ বজাত গাড়ীৰ সংখ্যা ক্ৰমে কমি আহিছিল। ডুলিয়াজান-ডিগবৈ ৰোডত লঘু যান-বাহন শীৰ্ষবিন্দুত চলাচল হৈছিল ১১-১২ বজাৰ ভিতৰত। ডিকম-চেচা TG ৰোডত লঘু যানবাহনৰ সংখ্যা সন্ধিয়া ৫ বজাৰপৰা ৬ বজাৰ ভিতৰত সৰ্বোচ্চ আছিল আৰু গধুৰ যান-বাহনৰ সৰ্বোচ্চ বিন্দু পাইছিল ৰাতিপুৱা ৮ বজাৰ পৰা ৯ বজাৰ ভিতৰত। মধ্য প্ৰকৃতিৰ যান-বাহন এই পথত মাত্ৰ কেইখনমানহে চলিছিল। সৰু পথাৰ (চাবুৱাৰ ওচৰত) পথত মধ্যম আৰু লঘু যানবাহনৰ সংখ্যাই ৰাতিপুৱা ১০ বজাৰপৰা ৰাতি ১১ বজালৈ শীৰ্ষ বিন্দু পাইছিল আৰু গধুৰ যান-বাহনৰ সৰ্বোচ্চ সীমা আছিল দুপৰীয়া ১ বজাৰ পৰা ২ বজাৰ ভিতৰত। NH-37 ৰ আনন্দ বাগ কেম্পত মধ্যম আৰু লঘু যান-বাহন ক্ৰমে ৰাতিপুৱা ১০ বজাৰপৰা ১১ বজাত আৰু ৰাতিপুৱা ১১ বজাৰপৰা দুপৰীয়া ১২ বজাত শীৰ্ষ স্তৰত চলিছিল আৰু গধুৰ যান-বাহনবোৰ ৰাতিপুৱা ১১ বজাৰ পৰা দুপৰীয়া ১২ বজাৰ ভিতৰত আটাইতকৈ বেছি চলা দেখা গৈছিল।

পানীৰ পৰিৱেশ :

ক্ষেত্ৰ অধ্যয়ন কৰোঁতে পানীৰ পৃষ্ঠভাগৰ ১৬টা নমুনা সংগ্ৰহ কৰি পৰীক্ষা কৰি দেখা গৈছিল যে পৃষ্ঠভাগৰ পানী দূষিত নহয়; কেৱল মাত্ৰ 'T. Coli' নামৰ বেক্টেৰিয়া বিধ সকলো স্থানতে দেখা গৈছিল। সেয়েহে এইটো কোৱা হৈছে যে পৃষ্ঠভাগৰ পানী উৎসৰ পৰা আনিয়েই খাব নালাগে; পানীখিনি ক্ল'ৰিনেৰে বিসুদ্ধ কৰি ল'ব পৰা যায়। তথাপি এই পানীবোৰ কিন্তু অন্যান্য ঘৰুৱা কামত ব্যৱহাৰৰ বাবে উপযোগী। প্ৰস্তাৱিত স্থানৰ বিভিন্ন অধ্যয়ন ক্ষেত্ৰৰ নমুনা সমূহত COD (Chemical Oxygen Demand ৰ মান 3.0 ৰ 24.0 mg/l ৰ ভিতৰত পোৱা গৈছিল। SW4 (ঢেকীয়াজান সুতিত) COD ৰ পৰিমাণ আছিল আটাইতকৈ অধিক (24.0mg)। মুৰ্গীৰ ফাৰ্মবোৰৰ পৰা অহা জাবৰ-জোঠৰ আৰু চাহ বাগিচাৰ বিভিন্ন ৰাসায়নিক বিবৰ্জিত পদাৰ্থবোৰ নলা-নৰ্দমাইদি বাগৰি আহি উক্ত সুতিত পৰাৰ বাবে SW4 ত COD ৰ মাত্ৰা অধিক দেখা গৈছিল। সকলোবোৰ সংগ্ৰহীত নমুনাতেই COD ৰ মাত্ৰা অধিক দেখা গৈছিল। সকলোবোৰ পানীৰ নমুনাতেই CODৰ মান অধিক আছিল কিয়নো সকলোবোৰ অদ্ৰৱণীয় পদাৰ্থ নলাৰ মাধ্যমেদি ডুলিয়াজান চহৰৰ পৰা বৈ আহি এই নদীবোৰত পৰে।

অইল ইণ্ডিয়া লিমিটেডৰ নাহৰকটীয়া-যোৰাজান, তিনিচুকীয়া-খলা আৰু ডুমডুমা-পেঙেৰী গেছ ক্ষেত্ৰ উন্নয়নৰ, সম্প্ৰসাৰণৰ সংযুক্ত প্ৰকল্পৰ পাৰিপাৰ্শ্বিক প্ৰভাৱৰ মূল্যাংকণ আৰু পাৰিপাৰ্শ্বিক পৰিচালনা আঁচনি (EIA-EMP) ৰ অধ্যয়ন

অধ্যয়ন ক্ষেত্ৰৰ ১৭টা স্থানৰ মাটিৰ ওপৰিভাগত পানীৰ নমুনা সংগ্ৰহ কৰা হৈছিল। এই নমুনাৰপৰা দেখা গ'ল যে ইয়াত কোনো দূষিত দ্ৰব্য নাই। যিয়েই নহওক কিয় প্ৰায়বোৰ পানীৰ নমুনাতেই মেংগানিজৰ অৱস্থিত আছিল অধিক। ই নিৰ্ধাৰিত (30mg/1) সীমাৰ ওপৰত আছিল। শিলবোৰত থকা মেংগানিজৰ বাবেই হয়তো পানীতো ইয়াৰ পৰিমাণ বেছি হৈছিল। পানীৰ নমুনাত আইৰণৰ অৱস্থিতিও নিৰ্ধাৰিত হিচাপৰ বাহিৰত দেখা গৈছিল; কিয়নো ইয়াৰ ওপৰিভাগৰ মাটিবোৰত থকা শিলৰ মাত্ৰা অধিক।

জৈৱিক পৰিৱেশ :

অধ্যয়ন ক্ষেত্ৰত মুঠ ২০৮ প্ৰজাতিৰ গছ-গছনি পোৱা গৈছিল। ইয়াৰে ১০৫ বিধ গছ, ৩ বিধ বাহ, ২৬ বিধ ঘাঁহ বন প্ৰজাতিৰ, ৬ বিধ লতা প্ৰজাতিৰ, ৪ বিধ তাল জাতীয়, ১১ বিধ জল/অৰ্ধ জলজ গছ, ১৪ বিধ Pteridophytes, ২ বিধ কপৌ জাতীয়, ২ বিধ বেত আৰু ৩৫ বিধ ঔষধি গছ তালিকা ভুক্ত কৰা হৈছে।

অধ্যয়ন ক্ষেত্ৰৰ বিভিন্ন স্থানত লিপিবদ্ধ কৰা প্ৰজাতি সমূহৰ মানদণ্ড :

ক্র.নং :	স্থান	পৰিসৰ (V) ৰ	সৰ্বোচ্চ (V)	সৰ্ব নিম্ন (V)
1	W/50 ৰ ওচৰ মধুবন চাহ বাগিচা	24.1-91.2	আলবিজিয়া Sp.	চিজিগিয়াম কুমিনি
2	টেঙাখাত OCS ৰ ওচৰ	15.8-65.8	এৰেকা কেটেচু	চিজিগিয়াম কুমিনি
3	২নং মহামাৰি	28.15-55.17	লিভিষ্টনা জেনকেনজিয়ানা	স্পিন্দাচ থুকো'ৰোচি
4	যোৰাজান OCS ৰ ওচৰত	7.5-35.2	ডিপ্তেৰোক্যাপছ মেকৰোক্যাপছ	মেচুবা ফেৰা
5	ভোগপাৰা	14.3-52.3	এৰেকা কেটেচু	লাগেৰষ্ট'মেৰা স্পেচিভ্ৰা
6	হাতীআলি স্ফেঞ্জাৰ	11.01-75.21 (Roxb) পাৰচ	লিটচিবা মনো পেটালা	মুচা Sp
7	ভেকুলাজান EPS ৰ ওচৰত	21.65-53.71	মুচা Sp	হেটেৰো পেনাক্স ফ্লেগাবানচ চীম
8	নাগজান OCS	20.1-60.3	এৰেকাকেটেচু	এম্বিলিকা অফিচিনেলিচ
9	ডেংনকাগাঁও	25.8-58.6	ব্ৰণ্টন জাইফ VL	লানেয়া গ্ৰেনডিছ
10	বাঘজান	16.4-64.3	এৰেকা কেটেচু আৰবোৰিয়া	গেমেলিনিয়া
11	মাকুম	13.6-55.8	মেৰগিফেৰিয়া ইণ্ডিকা	এম্বিলিকা অকিচিনালিছ
12	চাবুৱা	22-3-58.9	লিভিষ্ট'না জেনকেনজিয়ানা	গেমেলিনা আৰবোৰিয়া
13	ডিকম	8.3-55.5	এৰেকা কেটেচু	বাৰ্ডহিনিৰা একুমিনাটা
14	বালিজান নামঘৰ কুচীজান FGS ৰ ওচৰত	7.5-64.3	টাৰ্মিনালিয়া মাইৰিওকাৰপা	হ'লাৰহেনা এণ্টিতাইচেনটেৰিয়া
15	বৰডুবি চাহ বাগান, ডুমডুমা	14.7-60.8	মৰিঙ্গা ওলেইফেৰা	মেংগিফেৰা ইণ্ডিকা

অইল ইণ্ডিয়া লিমিটেডৰ নাহৰকটীয়া-যোৰাজান, তিনিচুকীয়া-খলা আৰু ডুমডুমা-পেঙেৰী গেছ ক্ষেত্ৰ উন্নয়নৰ, সম্প্ৰসাৰণৰ সংযুক্ত প্ৰকল্পৰ পাৰিপাৰ্শ্বিক প্ৰভাৱৰ মূল্যাংকণ আৰু পাৰিপাৰ্শ্বিক পৰিচালনা আঁচনি (EIA-EMP) ৰ অধ্যয়ন

পৃষ্ঠভাগৰ পানীত বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ উপজা জীৱ দেখিবলৈ পোৱা যায়। অধ্যয়ন ক্ষেত্ৰত প্ৰায় ২০ বিধ উপজা জীৱৰ নাম লিপিবদ্ধ কৰা হৈছিল। ইয়াৰ উপৰিও ২১ বিধ কোনো কামত নহা জলজ ঘাঁহ বন, 31 বিধ বিভিন্ন প্ৰজাতিৰ জলজ প্ৰাণী, প্ৰায় ৪৫ বিধ বিভিন্ন প্ৰজাতিৰ মাছ, ১০ বিধ পখিলা, ৮ বিধ অমেৰুদণ্ডী প্ৰাণী, ৫১ বিধ জলচৰ প্ৰাণী, ৬ বিধ উভচৰ, ৬ বিধ সৰীসৃপ, ৪৭ বিধ স্তন্যপায়ী অধ্যয়ন ক্ষেত্ৰত দেখা গৈছিল। ভূ-চৰ আৰু জলজ উদ্ভিদৰ তথ্যবোৰ দ্বিতীয় শ্ৰেণীৰ উৎস যেনে ক্ষেত্ৰ অধ্যয়নক মূল হিচাপে লৈ স্থানীয় বাসিন্দাৰ লগত ভাৱ বিনিময় কৰি আৰু সংশ্লিষ্ট বিভাগবোৰৰপৰা সংগ্ৰহ কৰা হৈছিল।

OIL ৰ প্ৰস্তাৱিত টেঙাখাত-নাহৰকটীয়া, যোৰাজান গেছ ফিল্ডৰ উন্নয়ন খণ্ডৰ প্ৰতিষ্ঠাপন/পাইপলাইন সমূহৰ পৰা 10 কিঃমিঃ ব্যাসাৰ্দ্ধ অৱস্থিত পাৰিপাৰ্শ্বিক স্পৰ্শকাতৰ অঞ্চলসমূহ :

ক্র.নং :	OIL ৰ প্ৰতিষ্ঠাপন/পাইপ লাইন	OIL ৰ প্ৰতিষ্ঠাপন সমূহৰ পৰা ১০ কিঃমিঃ ব্যাসাৰ্দ্ধত অৱস্থিত পাৰিপাৰ্শ্বিক স্পৰ্শকাতৰ অঞ্চলসমূহ
1	উষাপুৰ- FGS	দিহিং-পাইটকাই বন্যপ্ৰাণীৰ অভয়াৰণ্য
2	যোৰাজান-FGS	দিহিং-পাইটকাই বন্যপ্ৰাণীৰ অভয়াৰণ্য
3	মধুবন-CGGS আৰু OTP	ভেৰজান-বৰজান-পদুমণি বন্যপ্ৰাণীৰ অভয়াৰণ্য
4	FGS – OCS-4	ভেৰজান-বৰজান-পদুমণি বন্যপ্ৰাণী অভয়াৰণ্য
5	OCS-3 ৰ কাষৰ গেছৰ পাইপলাইন আৰু কঠালগুৰি	ভেৰজান-বৰজান-পদুমণি বন্যপ্ৰাণীৰ অভয়াৰণ্য
6	বাঘজান আৰু বাৰেকুৰিৰ পৰা অহা পাইপলাইনবোৰ	ডিব্ৰু-ছৈখোৱা ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যান, ভেৰজান-বৰজান-পদুমণি (প্ৰস্তাৱিত তিনিচুকীয়া ধলা—গেছ ফিল্ড উন্নয়ন খণ্ডৰ বন্যপ্ৰাণীৰ অভয়াৰণ্য অন্তৰ্গত)
7	চাবুৱাৰ পৰা অহা পাইপলাইন (প্ৰস্তাৱিত তিনিচুকীয়া-ধলা গেছ ফিল্ড উন্নয়ন খণ্ডৰ অন্তৰ্গত)	ভেৰজান-বৰজান-পদুমণি বন্যপ্ৰাণী অভয়াৰণ্য

অইল ইণ্ডিয়া লিমিটেডৰ প্ৰস্তাৱিত তিনিচুকীয়া-খলা গেছ ফিল্ড উন্নয়নখণ্ডৰ প্ৰতিষ্ঠাপন/পাইপলাইন সমূহৰ পৰা ১০ কিঃমিঃ ব্যাসাৰ্দ্ধত থকা পাৰিপাৰ্শ্বিক স্পৰ্শকাতৰ অঞ্চলসমূহ—

ক্র.নং :	OIL ৰ প্ৰতিষ্ঠাপন/পাইপ লাইন	OIL ৰ প্ৰতিষ্ঠাপন সমূহৰ পৰা ১০ কিঃমিঃ ব্যাসাৰ্দ্ধত অৱস্থিত পাৰিপাৰ্শ্বিক স্পৰ্শকাতৰ অঞ্চলসমূহ
1	বাঘজান-FGS ৰ পৰা আৰম্ভ হোৱা গেছ পৰিবাহী পাইপলাইন	ডিব্ৰু-ছৈখোৱা ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যান, ভেৰজান-পদুমণি-বৰজান বন্যপ্ৰাণীৰ অভয়াৰণ্য
2	বাৰেকুৰিৰ পৰা আৰম্ভ হোৱা গেছ পৰিবাহী পাইপলাইন	ডিব্ৰু-ছৈখোৱা ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যান, ভেৰজান-পদুমণি-বৰজান বন্যপ্ৰাণীৰ অভয়াৰণ্য
3	চাবুৱাৰ পৰা আৰম্ভ হোৱা গেছ পৰিবাহী পাইপলাইন	ভেৰজান-পদুমণি-বৰজান বন্যপ্ৰাণীৰ অভয়াৰণ্য, ডিব্ৰু-ছৈখোৱা ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যান

অইল ইণ্ডিয়া লিমিটেডৰ নাহৰকটীয়া-যোৰাজান, তিনিচুকীয়া-খলা আৰু ডুমডুমা-পেঙেৰী গেছ ক্ষেত্ৰ উন্নয়ন, সম্প্ৰসাৰণৰ সংযুক্ত প্ৰকল্পৰ পাৰিপাৰ্শ্বিক প্ৰভাৱৰ মূল্যাংকণ আৰু পাৰিপাৰ্শ্বিক পৰিচালনা আঁচনি (EIA-EMP) ৰ অধ্যয়ন

4	GCS বাঘজান	ডিব্ৰুগড়-ছৈখোৱা ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যান
5	GCS বাৰেকুৰি	ডিব্ৰুগড়-ছৈখোৱা ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যান
6	FCS বাঘজান	ডিব্ৰুগড়-ছৈখোৱা ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যান
7	FGS দক্ষিণ চান্দমাৰি	ভেৰজান-পদুমণি-বৰজান বন্যপ্ৰাণীৰ অভয়াৰণ্য
8	GCS মাকুম	ভেৰজান-পদুমণি-বৰজান বন্যপ্ৰাণীৰ অভয়াৰণ্য
9	FGS হাপজান	ভেৰজান-পদুমণি-বৰজান বন্যপ্ৰাণীৰ অভয়াৰণ্য

ডুমডুমা-পেঙেৰী গেছ ফিল্ড উন্নয়ন খণ্ড কোনো পাৰিপাৰ্শ্বিক স্পৰ্শকাতৰ খণ্ডৰ 10KM ব্যাসাৰ্ধৰ ভিতৰত নপৰে।

দুপ্ৰাপ্য, বিপদাপন্ন আৰু সংকটাপন্ন প্ৰজাতি :

IUCN (International Union for Conservation of Nature) ৰ মতে লিপিবদ্ধ কোনো বিপদাপন্ন প্ৰজাতিৰ জীৱ-জন্তু উক্ত অধ্যয়ন ক্ষেত্ৰত দেখা পোৱা নগ'ল। হাতী, Pigtailed Macaque, Assamese Macaque, Capped Langur, ঢেকীয়াপটীয়া বাঘ, Stamp-Tailed Macaque, Serow বোৰ হ'ল অধ্যয়ন ক্ষেত্ৰত দেখা দিয়া বিপদাপন্ন প্ৰজাতিৰ প্ৰাণী। কাৰ্য্যকৰী আঁচনিৰ সঠিক প্ৰয়োগ হ'লে OIL ৰ প্ৰস্তাৱিত সংস্থাপন সমূহ আৰু পাইপলাইন সমূহে ওপৰত উল্লেখ কৰা পাৰিপাৰ্শ্বিক স্পৰ্শকাতৰ খণ্ডবোৰত কোনো বিপৰীতমুখী প্ৰভাৱ নেপেলাব।

ভূমি পাৰিপাৰ্শ্বিকতা :

প্ৰস্তাৱিত প্ৰকল্প স্থানৰ মাটিৰ গুণাগুণ জানিবৰ বাবে বিভিন্ন স্থানৰ পৰা ২০ টা নমুনা সংগ্ৰহ কৰা হৈছিল। মাটিৰ নমুনা সমূহ তিনিটা বেলেগ বেলেগ গভীৰতাৰ পৰা সংগ্ৰহ কৰা হৈছিল; যেনে—পৃষ্ঠ ভূমিৰপৰা ৩০ ছে. মি., ৬০ ছে.মি. আৰু ৯০ ছে.মি. তলত (IS-2720 অনুসৰি)।

মাটিৰ নমুনাবোৰৰ পানী ধাৰণ ক্ষমতাবোৰ আছিল ২০.৬৬% ৰ পৰা ৭৪.৩০% ভিতৰত; ই বনানিকৰণৰ বাবে উপযুক্ততাৰ ইংগিত বহন কৰে। TKN ৰ পৰিমাণে উচিত পৰিসৰ (০.০৩-০.৩২%) ভিতৰত দেখা গৈছিল আৰু মুঠ ফচফৰাচ পোৱা গৈছিল ০.৫ ৰ পৰা ২.৯ mg/gm। উপযুক্ত পৰিমাণৰ নাইট্ৰজেন আৰু ফচফৰাচৰ উপস্থিতিয়ে সেউজীয়া গছ-গছনিৰ বৃদ্ধিৰ সহায় কৰে, ইয়াৰ উৎপাদন বঢ়ায় আৰু গছৰ পাতবোৰক সেউজীয়া কৰি তোলে। মাটিৰ নমুনাবোৰত থকা জৈৱ-কাৰ্বনৰ পৰিসৰ হ'ল ০.২০-১.১০%; ই মাটিৰ উচ্চ গুণৰ ইঙ্গিত বহন কৰে। সামগ্ৰিক পৰ্যবেক্ষণে ইয়াকে সূচায় যে মাটিবোৰ সাৰুৱা আৰু ই গছ-গছনিৰ জীৱন কালত যথেষ্ট সুবিধাজনক। মাটিৰ গুণাগুণত কোনো ঔদ্যোগিক দ্ৰব্য সংপৃক্ত হৈ থকা নাই।

অধ্যয়ন ক্ষেত্ৰত কোনো প্ৰত্নতাত্ত্বিক কীৰ্তিস্তম্ভ আদি দেখা পোৱা নাযায়।

আৰ্থ-সামাজিক পাৰিপাৰ্শ্বিকতা :

অধ্যয়ন ক্ষেত্ৰৰ সৰহ ভাগ অঞ্চল ডিব্ৰুগড় আৰু তিনিচুকীয়া জিলাৰ অন্তৰ্গত। তিনিচুকীয়া আৰু ডিব্ৰুগড় জিলাৰ আৰ্থ-সামাজিক পৰিৱেশ যেনে জনসংখ্যা, শিক্ষা, সামাজিক গঠন প্ৰণালী, বৃত্তিগত গাঁঠনি আৰু প্ৰাথমিক আন্তঃগাঁঠনিসমূহ ২০০১ চনৰ লোকপিয়ল আৰু ক্ষেত্ৰ জৰীপৰ দ্বাৰা সংগ্ৰহ কৰা হৈছিল। অধ্যয়ন ক্ষেত্ৰৰ প্ৰতিটো পৰিয়ালৰ গড় সদস্য সংখ্যা ৫.৩ জন। ডিব্ৰুগড় জিলাৰ সৰ্বাধিক জনসংখ্যা থকা অঞ্চল হ'ল টেঙাখাত (১,৯৫, ০৩৭), চাবুৱা (১,৪৭,৩৭২), ডুলিয়াজান ২ (২,৩০৬) আৰু ডিকম চাহ বাগিচা (৪,৫৬১)। টেঙাখাত অঞ্চলত কৰ্মহীন শ্ৰমিকৰ সংখ্যা সৰ্বাধিক (১,১৫৪৪৩), অনুসূচিত জনজাতি (৮,১১৮) আৰু অনুসূচিত জাতি (১৪,২৩৯)। সৰ্বনিম্ন শিক্ষিতৰ হাৰ (১৮.৫%) ডিব্ৰুগড় জিলাৰ নাহৰকটীয়া অঞ্চলৰ উপাৰুৰত দেখা গ'ল।

তিনিচুকীয়া জিলাৰ সৰ্বাধিক জনসংখ্যা থকা ঠাই হ'ল ডুমডুমা (TC) (১৯,৮০৬), মাকুম (TC) (১৫,১১৮)। ডুমডুমা (TC)

অইল ইণ্ডিয়া লিমিটেডৰ নাহৰকটীয়া-যোৰাজান, তিনিচুকীয়া-খলা আৰু ডুমডুমা-পেঙেৰী গেছ ক্ষেত্ৰ উন্নয়নৰ, সম্প্ৰসাৰণৰ সংযুক্ত প্ৰকল্পৰ পাৰিপাৰ্শ্বিক প্ৰভাৱৰ মূল্যাংকণ আৰু পাৰিপাৰ্শ্বিক পৰিচালনা আঁচনি (EIA-EMP) ৰ অধ্যয়ন

অঞ্চলৰ কমহীন শ্ৰমিক (১৩,৩৪৩) আৰু অনুসূচিত জনজাতি (১,১১৭), অনুসূচিত জাতি (১৭৯) দেখা গ'ল। তিনিচুকীয়া জিলাৰ সৰ্বনিম্ন শিক্ষিতৰ হাৰ (৩৫.৬%) ডুমডুমাত দেখা গ'ল।

প্ৰভাৱৰ মূল্যাংকণ :

নিৰ্মাণ কাৰ্য চলা সময়ত মাটি খন্দা আৰু মাটি কঢ়িওৱা যন্ত্ৰপাতিৰ চলন-ফুৰণ, DG set চলোৱা, মাটি সমতল কৰা, খাঁৰে খন্দা ইত্যাদি কামৰ বাবে বায়ুৰ গুণাগুণৰ ওপৰত যথেষ্ট প্ৰভাৱ পৰিব। ইয়াৰ ফলত CO, HC, SO₂, NO_x ৰ পৰিমাণ বৃদ্ধি হ'ব। পাইপলাইনৰ নিৰ্মাণৰ সময়ত SPM আৰু RPMৰ মাত্ৰা ও বাঢ়িব বুলি ধাৰণা হয়।

নিৰ্মাণ স্থানৰ পৰা বাগৰি যোৱা পানী, পেলনীয়া বস্তু, বিভিন্ন টুকুৰা জাতীয় সামগ্ৰী, জলীয় হাইড্ৰ'কাৰ্বন আদিয়ে পানীৰ ওপৰি স্তৰত প্ৰভাৱ পেলাব। লক্ষ্যকৰিবলগীয়া প্ৰভাৱবোৰ পৰিলক্ষিত হ'ব ওচৰৰ জান বা জলাশয় বোৰত। বৰ্ধিত ওপঙা বস্তুৰ পৰিমাণৰ বাবে ওচৰৰ জান-জুৰিবোৰত বা জলাশয়বোৰত প্ৰভাৱ লক্ষণীয় হোৱাৰ কিছু সম্ভাৱনা থাকে। যদিহে প্ৰস্তুতি পৰ্বৰ কামবোৰ শুকান বতৰত কৰা হয় তেতিয়া এনে প্ৰভাৱ তেনেই নগণ্য বা লেখতল'বলগীয়া বিধৰ নহয়।

কাৰ্য্যৰত অৱস্থাত বিশেষকৈ CGGS & OTP, GCS & FGS তথোৱাৰ বাবে, অন্যান্য ব্যৱহাৰৰ বাবে আৰু জুই নুমোৱাৰ অৰ্থে পানীৰ প্ৰয়োজন হয়। ইতিমধ্যে থকা গভীৰ নদী-নাদ আৰু দাঁতিকাষৰীয়া পানীৰ উৎসৰ পৰা আহৰণ কৰি এই আৱশ্যকতা পূৰণ কৰা হয়।

প্ৰকল্প স্থানত বায়ু, নিৰ্গমনৰ সাম্ভাৱ্য উৎস সমূহ হ'ল—

- মাটি ভাগত কৰা কামৰ বাবে ধূলি-মাকতি (প্ৰৱেশ পথ আৰু প্ৰস্তুতি পৰ্বৰ সময়চোৱাত)
- DG Set ৰ পৰা নিৰ্গমন (শব্দ প্ৰবাহ সাঙুৰি)
- যানবাহনৰ পৰা নিৰ্গমন

CGGS, GCS, FGS নিৰ্মাণৰ সময়ত পানীৰ চাহিদা যথেষ্ট হয়। অস্থায়ী গভীৰ নদী-নাদ বা স্থানীয় পানীৰ উৎসৰপৰা সংগ্ৰহ কৰি এই অভাৱ পূৰোৱা হ'ব। ইয়াৰ প্ৰভাৱ ক্ষণস্থায়ী আৰু নগণ্য। প্ৰাথমিক শিবিৰত, চেপটিক টেংক আৰু 'চক্‌পিট'ৰ ব্যৱহাৰ কৰি মল-মূত্ৰ জাতীয় আৱৰ্জনাৰ 'চক্‌পিট'ত পেলোৱা হ'ব।

নিৰ্মাণৰ কামসমূহ সাধাৰণতে দিনৰ ভাগত সম্পন্ন কৰা হ'ব। শব্দৰ মাত্ৰা বৃদ্ধি হোৱাৰ অৱকাশ থাকে যদিও ইয়াৰ প্ৰভাৱ অস্থায়ী আৰু নগণ্য। কাৰ্য্য চলি থকা অৱস্থাত CGGS, GCS আৰু FGS ত সামান্য পৰিমাণে শব্দৰ মাত্ৰা বৃদ্ধি পাব। পাইপ লাইন পথত এই বৰ্দ্ধিত শব্দৰ মাত্ৰাৰ কোনো প্ৰভাৱ নপৰে।

কেইটামান প্ৰস্তাৱিত গেছ প্ৰতিষ্ঠাপন চাহ বাগিচাৰ ওচৰে-পাজৰে অৱস্থিত। এইটো ধৰি লোৱা হৈছে যে চাহ গছবোৰ ক্ষতিগ্ৰস্ত হ'ব যদিহে SO₂, NO_x, O₃, PAN ইত্যাদিৰ গাঢ়তাই অপাৰেচনৰ সময়ত অনুমোদিত সীমা অতিক্ৰম কৰি যায়। কিন্তু বৰ্তমানৰ বায়ুৰ গুণাগুণ বিবেচনা কৰি ইয়াৰ প্ৰভাৱ লেখত ল'বলগীয়া বিধৰ নহয় বুলি ক'ব পৰা যায়। যিহেতু অধ্যয়ন কৰা অঞ্চলবোৰত বৰ্তমান NO_x আদিৰ মাত্ৰা নিৰ্ধাৰিত সীমাৰ তলত, সেয়েহে ইয়াত কোনো বিশেষ প্ৰভাৱ নপৰিব।

নিৰ্মাণৰ সময়ত পাইপলাইন প্ৰকল্পৰ ওপৰত সাধাৰণতে প্ৰভাৱ পেলোৱা প্ৰধান জৈৱিক প্ৰভাৱবোৰ হ'ল—

- ROW (Right of Way) ত গছ-গছনি কটা।
- শ্ৰমিক, যন্ত্ৰপাতি বিশেষকৈ ক্ৰেন, ৱেল্ডিং মেচিন, যান-বাহন আদিৰ চলন-ফুৰণ, খাঁৰে বনোৱা, ৱেল্ডিং কৰা, পাইপবোৰ গাতত বহুওৱা আৰু পানীৰ চাপৰদ্বাৰা পৰীক্ষাকৰণ ইত্যাদিৰ বাবে শ্ৰমিক আৰু যন্ত্ৰবোৰৰ চলন-ফুৰণ হয়।

- ROW তৈয়াৰ কৰোঁতে অপ্ৰয়োজনীয় ঘাছ-বন, গছ আদি কটা যোৱাৰ সম্ভাৱনা থাকে।

পাইপ লাইন, GCS আৰু FGS নিৰ্মাণ কাৰ্যই কিছুমান প্ৰত্যক্ষ আৰু পৰোক্ষ নিয়োগৰ বাট মুকলি কৰে। বিশেষকৈ স্থানীয় অদক্ষ আৰু অৰ্ধদক্ষ শ্ৰমিকে নিয়োগৰ সুবিধা পাব। এই প্ৰকল্পটোৰ বাবে স্থানীয় আন্তঃগাঁঠনিতো ধনাত্মক প্ৰভাৱ পৰিব।

পাৰিপাৰ্শ্বিকতাৰ পৰিচালনাৰ আঁচনি আৰু নিৰাময়কৰণৰ উপায়সমূহ :

পাৰিপাৰ্শ্বিকতাৰ পৰিচালনা আঁচনিখনে কেৱল উদ্ভৱ কালকেই সামৰি লোৱা নাই; ই নিৰ্মাণ আৰু পৰিকল্পনা স্তৰক ও সামৰি লৈছে। বিকাশ স্তৰত মূলত প্ৰাৰম্ভিক যো-যা, অসামৰিক নিৰ্মাণ আৰু CGGS, GCS আৰু FGS ৰ স্থাপনৰ লগতে পাইপ নিৰ্মাণৰ কাৰণে পাৰিপাৰ্শ্বিক সমস্যা সমূহ উদয় হ'ব পাৰে।

প্ৰাৰম্ভিক যো-যা বুলিলে শুকান বতৰত দ-ঠাইবোৰ মাটি সমান কৰা, ওখ চাপিবোৰ সমান কৰা আৰু চাফ-চিকুণ কৰাকে সামৰি লয়। ধূলি-বালি নিৰ্গমনৰ সময়ত প্ৰযুক্তিৰ ব্যৱহাৰ কৰি প্ৰদূষণৰ মাত্ৰা কম কৰাটো দৰকাৰী বিষয়। OISD ৰ নিয়ম অনুসৰে জনসাধৰণৰ নিৰাপত্তাৰ অৰ্থে পৰিবাহী নলীসমূহ যথোপযুক্ত গভীৰতাত বহুৰাব লাগে। এটা পৰিদৰ্শন নিয়ন্ত্ৰণ আৰু তথ্য সংগ্ৰহ (SCADA– Supervisory Control and Data Acquisition) ৰ পদ্ধতি ব্যৱহাৰ কৰি পাইপলাইনৰ স্থায়ীত্বৰ বক্ষণাবেক্ষণ নিশ্চিত কৰা হ'ব। পাইপ লাইনৰ বিস্ফা (Leak) সমূহৰ তৎক্ষণাত চিনাক্তকৰণৰ বাবে এক বিস্ফা চিনাক্তকৰণ পদ্ধতি (Leak detection system) ও সংস্থাপন কৰা হ'ব। কৰ্মখিনি SCADA ৰ মুখ্য নিয়ন্ত্ৰণ কক্ষৰ পৰা তদাৰক ও নিয়ন্ত্ৰণ কৰা হ'ব। পাইপ লাইন সমূহ ASME B 31.8 ৰ নীতি-নিয়মানুসৰে নিৰ্মাণ কৰা হ'ব।

সাম্ভাৱ্য পাৰিপাৰ্শ্বিকতাৰ প্ৰভাৱৰ পৰা নিৰাপদ হৈ থাকিবৰ বাবে পাইপবোৰত একোটা ক্ষয় নিৰাৱণৰ বাবে প্ৰলেপ দিয়া হয়। এই কামখিনি পাইপ নিৰ্মাণ প্ৰকল্পতেই কৰা হ'ব আৰু তাৰ পিছত ROW লৈ কঢ়িয়াই নিয়া হ'ব। ৱেল্ডিং সম্পৰ্কীয় কামবোৰ API 1104 নিয়মানুসৰে কৰা হ'ব।

পাইপ লাইনসমূহ প্ৰায় ১মিঃ দ গাত খান্দি পুতি যোৱা হয়। নিৰ্মাণৰ সময়ত বিশেষকৈ খেতিৰ মাটিসমূহ সাময়িকভাৱে ক্ষতিগ্ৰস্ত হ'ব। যিয়েই নহওক, নিৰ্মাণৰ সময়ত প্ৰদূষণৰ পাৰিপাৰ্শ্বিক প্ৰাদুৰ্ভাৱ খুব কম সময়ৰ বাবেহে হ'ব আৰু ই স্থানীয় ভাৱেই সীমাবদ্ধ হৈ থাকিব। নিৰাময়ৰ উপায়সমূহ নিৰ্ধাৰণ কৰিবৰ বাবে প্ৰাদুৰ্ভাৱৰ লগত সংগতি থকা কিছুমান বিশেষ কাৰ্য্যপন্থা নিৰ্মাণকালত বাচি উলিওৱা হয়। ভূমিৰ খহনীয়া ৰোধ কৰাৰ উদ্দেশ্য আগত ৰাখি GCS, FGS আৰু পাইপলাইন পথ নিৰ্মাণৰ কামবোৰ বৰষুণ বতৰত কৰা নহয়। পাইপলাইনৰ বাবে গাত খন্দাৰ সময়ত ওপৰভাগৰ ২৫ ছে.মি. মাটি পৃথককৈ খন্দা হয় আৰু এইখিনি আনখিনি মাটিৰপৰা পৃথককৈ ৰখা হয়। পাইপ লাইনবোৰ পুতি যোৱাৰ পিছত পুনৰ মাটিবোৰেৰে গাতবোৰ পুতি দিয়া হয়। এনেদৰে গাতত মাটিবোৰ ভৰাওতে প্ৰথমে তলৰ মাটিখিনি ভৰাই দিয়া হয় আৰু ওপৰভাগত পৃথককৈ ৰখা ওপৰভাগৰ মাটিখিনিৰে গাতটো ভৰ্ত্তি কৰা হয়। এনে কৰাৰ ফলত মাটিৰ উৎপাদনশীলতাৰ প্ৰতি থকা প্ৰাদুৰ্ভাৱ নূন্যতম হয়। নিৰ্মাণকাৰ্য্যসমূহ যিমানদূৰ সম্ভৱ কৃষি কাৰ্য্যৰ সময়ছোৱা বাদ দি অন্য সময়ত কৰা হয়।

নিৰ্মাণকাৰ্য্য চলা সময়ত চুবুৰীয়া গাঁওবোৰত শব্দৰ প্ৰাবল্য সামান্য বৃদ্ধি পাব যদিও ইয়াৰ প্ৰাদুৰ্ভাৱ তেনেই তুচ্ছ হ'ব। তথাপিও শব্দ প্ৰাবল্য প্ৰতিৰোধৰ বাবে উপযুক্ত শব্দ প্ৰতিৰোধ আহিলা যেনে—কাণ ঢাকনিৰ ব্যৱহাৰ তথা জেনেৰেটৰ আৰু বৈদ্যুতিক যন্ত্ৰপাতিবোৰত উপযুক্ত চাইলেনচাৰ ব্যৱহাৰ কৰাটো অৰ্থবহ হ'ব। হৰ্ণবোৰ MV(Motor Vehicle Act) আইনমতে ব্যৱহাৰ আৰু সংযোগ কৰা হ'ব। খান্দি উলিওৱা মাটিবোৰ ROW ৰ লগত পেলাই যোৱা হয় আৰু ইয়াক পাইপলাইনবোৰ ঢাকি দিয়াত ব্যৱহাৰ কৰা হয়।

বিশেষকৈ জলাশয়, বিল আৰু গছ-গছনি পৰিপূৰ্ণ অঞ্চলবোৰৰ ওচৰত পাইপ লাইন বহুওৱা আৰু আন আন ষ্টেচন বহুওৱা কামবোৰ অতি কম সময়ৰ ভিতৰত কৰি উলিওৱা হ'ব। প্ৰস্তাৱিত আস্থান (Station) আৰু ROW ৰ বাবে বনানি পৰিষ্কাৰ কৰণৰ বাবে যাৱতীয় অনুমতি লোৱা হ'ব। CGGS, GCS, FGS আৰু ইয়াৰ চৌপাশৰ অঞ্চলসমূহৰ মাজত প্ৰতিবন্ধক হিচাপে সেউজ উদ্যানৰ উন্নয়নৰ দিহা কৰা হয়। সেউজ উদ্যানে শব্দ আৰু অলাগতীয়াল পদাৰ্থ নিৰ্গমনক আঁৱৰি ধৰাত সহায় কৰে আৰু CGGS, GCS, আৰু FGS ৰ পৰা উৎপত্তি হোৱা শব্দৰ মাত্ৰা লঘু কৰে। তাৰোপৰি ই নানন্দিক সৌন্দৰ্য্য বৃদ্ধি কৰে। আভ্যন্তৰীণ পথসমূহতো ঘাছ, বন, গছ আদি ৰোপণ কৰা হয়।

সেউজ উদ্যানৰ বাবে সাধাৰণতে স্থানীয় প্ৰজাতিৰ গছ-গছনিবোৰ যেনে—কদম, নিম, যজ্ঞ ডিম্বক, কটাহ বাহ আদি বনানিভুক্ত কৰা হয়। স্থানৰ প্ৰাচুৰ্য্যতা অনুসৰি এই গছ-গছনিবোৰ বিভিন্ন শাৰীত ৰোপণ কৰা হয়। জলবায়ু আৰু মাটিৰ গুণা-গুণৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি প্ৰস্তাৱিত CGGS, GCS & FGS ৰ স্থানৰ চাৰিওফালে কিছুমান প্ৰজাতিৰ গছ ৰোপণৰ বাবে পৰামৰ্শ দিয়া হয়। এই অঞ্চলটো

অইল ইণ্ডিয়া লিমিটেডৰ নাহৰকটীয়া-যোৰাজান, তিনিচুকীয়া-খলা আৰু ডুমডুমা-পেঙেৰী গেছ ক্ষেত্ৰ উন্নয়নৰ, সম্প্ৰসাৰণৰ সংযুক্ত প্ৰকল্পৰ পাৰিপাৰ্শ্বিক প্ৰভাৱৰ মূল্যাংকণ আৰু পাৰিপাৰ্শ্বিক পৰিচালনা আঁচনি (EIA-EMP) ৰ অধ্যয়ন

হ'ল বৰষুণ সম্ভৱা, সেয়ে কিছুমান তৎক্ষণাত্ গজি উঠা প্ৰজাতি ৰোপণৰ বাবে পৰামৰ্শ দিয়া হৈছে। বনানীকৰণ আঁচনিতে নিম্নোক্ত কাৰ্য্যসূচীসমূহ সাঙুৰি লয়—

(i) স্থানীয় বাসিন্দা আৰু মাটিৰ গৰাকীসকলক উচ্ছেদ কৰা গছৰ দহুগুণ সংখ্যক গছ-পুলি যোগান ধৰি উচ্ছেদ কৰা গছৰ স্থান পূৰণ কৰিব পৰা যাব। যথোপযুক্ত ইনচেন্টিভ প্ৰদান কৰিও বৃক্ষ ৰোপণ বৃদ্ধি কৰিব পাৰি।

(ii) অইল ইণ্ডিয়া লিমিটেডে নতুন ROW ৰ কাষে কাষে থকা চৰকাৰী ভূমিত বৃক্ষৰোপণৰ বিস্তৃত কাৰ্য্যসূচী গ্ৰহণ কৰিব পাৰে। বৃক্ষৰোপণ কাৰ্য্যসূচী লোৱাৰ আগতে বন বিভাগৰ অধীনস্থ সামাজিক বনানীকৰণ খণ্ডৰ লগত যুটীয়াভাৱে সংঘবদ্ধ হ'ব পাৰে। উপাদানৰ স্থায়ী প্ৰতিষ্ঠাপনবোৰৰ আশে-পাশে সেউজ উদ্যান আৰু জোপোহা বন তথা গছ-গছনিৰ সন্মিলিত সমাহাৰেৰে বনানীকৰণৰ দিহা কৰিব লাগে। বিপদ শংকলতা বিশ্লেষণৰ অধ্যায়ত থকা 'উচ্চতম বিশ্বাসযোগ্য হ্ৰাসমান দৃশ্যপটৰ আনুষঙ্গিক বিশ্লেষণ'ত পৰামৰ্শ দিয়া ধৰণে সেউজ উদ্যানসমূহ ৰু-জ'নৰ পৰা আৰম্ভ কৰিব লাগিব। বিপদ শংকলতা মূল্যাংকণ বিৱৰণীৰ আনুষঙ্গিক বিশ্লেষণৰ পৰা এইটো স্পষ্ট ভাবে বুজা যায় যে বেলেগ বেলেগ বিকীৰণ স্তৰত সৰ্ব্বোচ্চ প্ৰভাৱৰ মাত্ৰা বেলেগ বেলেগ হয়। সেয়েহে পাইপ লাইনৰ দুয়োকাষে, (পাইপ লাইনৰ গাৰ পৰা ১৫০মিটাৰ আতৰত সেউজ মণ্ডল/নিৰাপদ মণ্ডল গঢ়ি তুলিবৰ বাবে পৰামৰ্শ দিয়া হয়। তথাপিও পাইপ লাইন পথৰ পৰা উভয়ফালে ৭০-১৪০ মি. দূৰত্বত বাগিচা জোপোহা আদি গঢ়ি তুলিব পাৰি।

মাটি আৰু পানীৰ গুণাগুণ আৰু জলবায়ু সম্বন্ধীয় তাৎক্ষণিক অৱস্থাৰ প্ৰতি যথাযোগ্য সতৰ্কতা অটুট ৰাখি গ্ৰীষ্ম প্ৰধান/অৰ্ধ গ্ৰীষ্ম প্ৰধান অঞ্চলৰ বাবে অভিজ্ঞ বিশেষজ্ঞৰ পৰামৰ্শ লৈ সেউজখণ্ড উন্নয়নৰ বাবে বনানীকৰণ আঁচনিৰ চানেকি প্ৰস্তুত কৰা হ'ব।

সংকট মূল্যাংকণ :

(ক) সিঁচৰিত আৰু আনুষঙ্গিকতা (Dispersion আৰু Consequence)ৰ বৰ্তমানৰ অধ্যয়নে প্ৰতিফলিত কৰে যে প্ৰস্তাৱিত উপায়সমূহত প্ৰভাৱ বোৰ নিৰ্দিষ্ট পৰীসিমাৰ সীমাবদ্ধ। এনেকুৱা বিশ্লেষণবোৰ সময় মতে, বিশেষকৈ কাৰ্য্য প্ৰণালীৰ উন্নতিকৰণ, নতুন যন্ত্ৰৰ সংযোজন আৰু জনবহুলতা বৃদ্ধি হ'লে সম্পন্ন কৰিব লাগে।

(খ) এই অধ্যয়নত প্ৰাকৃতিক দুৰ্যোগ আৰু বোমা-বাৰুদৰ সান্ধ্য বিপদক অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হোৱা নাই। সকলো প্ৰাকৃতিক দুৰ্যোগৰ সম্ভাৱনাৰ সন্ধান বাবে আমি ভূতাত্ত্বিক অনুসন্ধানৰ পোষকতা কৰিছো। এইটো নিশ্চিতভাৱে চলিত নিয়মৰ মাজেৰেই সম্পাদন কৰিব লাগিব।

(গ) ৰাসায়নিক বিক্ৰিয়াৰ বাবে হোৱা পদাৰ্থৰ অধোগতি/ভাঙন হোৱাকে অৱক্ষয় (Corrosion) হোৱা বুলি বুজা যায়। উচ্চ হাৰৰ মামৰে পাইপৰ চাপ বহন ক্ষমতা হ্ৰাস কৰে। সেয়েহে মামৰ প্ৰতিৰোধী তদাৰকী আঁচনিৰ দ্বাৰা অবক্ষয় মাত্ৰা হ্ৰাস কৰা আৰু স্থানীয় অৱক্ষয়ৰ পূৰ্বানুমাণ কৰিব পাৰি।

(ঘ) বহুতো মামৰ সমস্যা ৱেল্ডিং প্ৰক্ৰিয়াৰ লগত সম্পৰ্ক থকা ধৰণৰ। ৱেল্ডিং প্ৰক্ৰিয়া প্ৰণালীবদ্ধ হ'ব লাগে আৰু ফেব্ৰিকেশ্বন বাবে গুণগত দ্ৰব্যৰ ব্যৱহাৰ হ'ব লাগে।

(ঙ) প্ৰতিষ্ঠাপন তথা ইয়াৰ যন্ত্ৰপাতিবোৰ নিৰাপদভাৱে চলোৱাৰ বাবে চাপ, তাপৰ বিশ্বাসযোগ্য পৰিমাণৰ লগতে বিশেষ কিছুমান গেছৰ বিশ্লেষণ কৰাটো জৰুৰী। ইয়াৰ প্ৰথম পদক্ষেপটো হৈছে— জোখ-মাপ লোৱা আহিলাসমূহৰ সঠিক সংস্থাপন। সেই বাবে সংস্থাপনৰ সময়ত এই আহিলাসমূহৰ সঠিকতা আৰু বিশ্বাসযোগ্যতাৰ ওপৰত যথেষ্ট গুৰুত্ব দিব লাগে।

(চ) পাইপলাইনৰ অকৃতকাৰ্যতাৰ হাৰ হ্ৰাস কৰি সীমাৰেখাৰ ভিতৰত ৰাখিবলৈ তলত দিয়া উপায়সমূহ অৱলম্বন কৰিব লাগে।

১। পাইপলাইনবোৰ মাটিৰ নিৰ্দিষ্ট ওপৰত আৰু সঠিক ভাৰসহন কৰিব পৰা ব্যৱস্থাবে সংস্থাপন কৰিব লাগে।

২। পাইপলাইনবোৰৰ সম্প্ৰসাৰণৰ প্ৰয়োজন অনুসৰি নিৰ্দিষ্ট দূৰত্বত ইয়াত একোটা সম্প্ৰসাৰণ গাঠি (Expansion Joint) ৰ ব্যৱস্থা কৰা হয় আৰু তাপ-চাপৰ ক্ৰিয়াৰ বাবে যাতে একো ক্ষতি নহয় তাৰ বাবে সাৱধানতা অৱলম্বন কৰা হয়

৩। যেতিয়া পাইপ লাইনবোৰ ৰাস্তা পাৰ কৰি নিব লগা হয়, তেতিয়া এই বোৰ নিৰ্দিষ্ট পাইপ-দলঙেৰে পাৰ কৰা হয় আৰু বিশেষ সাৱধানতা লোৱা হয়।

৪। সান্ধ্য ভুলৰ পৰিমাণ হ্ৰাস কৰিবৰ বাবে প্ৰতিদাল দুৰ্ঘটনা সম্ভৱা ৰাসায়নিক দ্ৰব্য পৰিবাহী পাইপত পৰিবাহী দ্ৰব্যৰ নাম তথা সংকেটেৰে চিহ্নিত কৰিব লাগে, লগতে নিৰ্দিষ্ট দূৰত্বত সোঁতৰ দিশে কাড় চিহ্ন অংকণ কৰি দিব লাগে।

৫। অইল ইণ্ডিয়া লিমিটেডে পাইপলাইনৰ পৰিদৰ্শনৰ বাবেও সূচী প্ৰস্তুত কৰিব পাৰে।

অইল ইণ্ডিয়া লিমিটেডৰ নাহৰকটীয়া-যোৰাজান, তিনিচুকীয়া-খলা আৰু ডুমডুমা-পেঙেৰী গেছ ক্ষেত্ৰ উন্নয়নৰ, সম্প্ৰসাৰণৰ সংযুক্ত প্ৰকল্পৰ পাৰিপাৰ্শ্বিক প্ৰভাৱৰ মূল্যাংকণ আৰু পাৰিপাৰ্শ্বিক পৰিচালনা আঁচনি (EIA-EMP) ৰ অধ্যয়ন

(ছ) 'Domino Effect' ৰ পৰা হাত সাৰিবৰ বাবে ভেচেল আৰু টেংকৰ মাজৰ ব্যৱধান OISD-118 ৰ নীতি মতে হ'ব লাগে।

(জ) অগ্নিনিৰ্বাপণ ব্যৱস্থা OISD আৰু/বা TAC ৰ নীতি অনুসৰি সংস্থাপন কৰাটো নিশ্চিত হ'ব লাগে।

(ঝ) প্ৰস্তাৱিত ব্যৱস্থাপনা সমূহত থকা যন্ত্ৰপাতি সমূহৰ চোৱা-চিতাৰ বাবে আৰু ইয়াৰ যান্ত্ৰিক সম্পূৰ্ণতা তথা ব্যৱহাৰোপযোগিতা নিশ্চিত কামৰ বাবে এক পদ্ধতি প্ৰস্তুত কৰি তাক কাৰ্য্যকৰী কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে।

(ঞ) পানী তোলা কল/মনিটৰ/পানী চতিওৱা যন্ত্ৰ (স্প্ৰিঙলাৰ) আৰু জুই নুমোৱা পানীৰ পাম্প আৰু জকী পাম্প সমূহ স্বাভাৱিক কাৰ্য্য প্ৰণালীবোৰ নিয়মীকৈ পৰীক্ষা কৰাৰ সূচী থাকিব।

(ট) তাৎক্ষণিক বিদ্যুৎ যোগানৰ ব্যাঘাতৰ পৰিসংখ্যা হ্রাস কৰিবৰ বাবে DG Set বোৰ সময়ে সময়ে আৰু 'ফায়াৰ ড্ৰিল'ৰ সময়ত পৰীক্ষা কৰি নিশ্চিত হ'ব লাগিব যাতে যেতিয়াই বিচৰা যায় তেতিয়াই DG Set বোৰ কাৰ্য্যকৰী হৈ থাকে।

(ঠ) নিৰাপদ পৰিচালন পদ্ধতিৰ বাবে আগবঢ়োৱা বিভিন্ন নিয়মাৱলীবোৰ প্ৰতিজন কৰ্মচাৰীয়ে কঠোৰভাৱে পালন কৰিব লাগিব।

(ড) বান্ধ (নিৰাপত্তা আলি) বিলাক নিৰাপত্তাৰ প্ৰাথমিক উপায়; ই বিপদ সংকুল দ্ৰব্যবোৰ বিয়পি পৰাত বাধা দিয়ে। ই হ'ল পৰৱৰ্তী বিবৰ্জিত বিপদসংকুল দ্ৰব্য ৰাখি থোৱাৰ ফলপ্ৰসূ উপায়। সেয়েহে প্ৰকল্পটোত বান্ধৰ বাবে সকলোবোৰ ব্যৱস্থা যেনে বান্ধৰ ওপৰিভাগ, আৱৰ্জনা সংগ্ৰহ, নিৰ্গমনৰ বাবে নলা, ইত্যাদি সদায় ভাল অৱস্থাত থাকিব লাগে।

(ঢ) শ্ৰমিক আৰু বিষয়া (কোম্পানী আৰু ঠিকাদাৰ উভয়ৰে) সকলক বিপদ সংকুলতা নিৰাময়ৰ বাবে সজাগতা আৰু প্ৰশিক্ষণৰ কাৰ্য্যসূচীৰ দিহা কৰিব লাগে।

(ণ) আকস্মিক পৰিস্থিতিৰ লগত মোকাবিলা কৰিবৰ বাবে OIL ৰ PPE (Personal Protection Equipment) আৰু অনন্য নিৰাপত্তামূলক আহিলাসমূহ মজুত থাকিব লাগে। সংশ্লিষ্ট গোটৰ যিজন ব্যক্তিয়ে এনেধৰণৰ আহিলা ব্যৱহাৰ কৰে তেওঁক ইয়াৰ উচিত প্ৰশিক্ষণ দিয়াৰ লগতে আহিলা বিধৰ উপকাৰিতা আৰু সীমাবদ্ধতাৰ বিষয়ে জনাই দিব লাগে। আকস্মিক আখৰাৰ সময়ত PPE ৰ কাৰ্য্যকৰীতাৰ পৰীক্ষা কৰাৰ লগতে ইয়াক লিপিবদ্ধ কৰিব লাগে।

আকস্মিক আঁচনি (অনচাইট) :

OIL ৰ বিস্তাৰিত অনচাইট আৰু অফচাইট আকস্মিক কাৰ্য্যনিৰ্বাহক আঁচনি আছে। প্ৰস্তাৱিত প্ৰকল্পটোৰ সকলো স্তৰতে উপলব্ধ হোৱাকৈ এই আঁচনিসমূহ যুগুত কৰা হয়। এই আঁচনিবোৰ কেৱল মুখ্য বিপদ সংকুল দ্ৰব্যবোৰৰ সৈতে জৰিত কামকৰে যে সাঙুৰি ল'ব তেনেকুৱা নহয়, বিপদ সম্ভৱা সকলো কাৰ্য্যকেই সাঙুৰি লয়।

আকস্মিক আঁচনি (অফচাইট) :

অফচাইট আকস্মিক আঁচনিৰ বাবে জিলা প্ৰশাসনে বিচৰা ধৰণে তথ্য ভাণ্ডাৰৰ ধাৰাবাহিকভাৱে উন্নতিকৰণ নিশ্চিত কৰা হ'ব। অধ্যয়নৰ সময়ত দেখা গৈছিল যে FGS বাঘজান অঞ্চলটোৰ সামাজিক বিপদৰ সম্ভাৱনা মধ্যমফলীয়া আছিল অৰ্থাৎ বৰ উন্নত নাছিল নাইবা বৰ পুতৌজনকো নাছিল। বিপদ মৰ্মিমূৰৰ বাবে OIL কতৃপক্ষই নিশ্চিত হ'ব লাগে যাতে বিপদ সম্ভৱা কামবোৰ পৰিকল্পিত সুৰক্ষিত কাৰ্য্যকৰণ প্ৰণালীৰ দ্বাৰাহে সম্পন্ন কৰা হয়। নিয়মীয়া মেৰামতি, পৰীক্ষাকৰণ আৰু কেলিব্ৰেচন (Calibration)ৰ সূচীবোৰক অধিক প্ৰাধান্য দি নিয়মীয়াকৈ কৰি থকা হ'ব।

মুখ্য বাণিজ্যিক ক্ষেত্ৰ যেনে স্কুল, চিকিৎসালয়, চিনেমা হল আদি কেৱল সম্ভাৱ্য দুৰ্ঘটনাগ্ৰস্ত স্থানৰ বাহিৰতহে নিৰ্মাণৰ অনুমতি দিব লাগে। সেয়েহে ভৱিষ্যতে এনেধৰণৰ প্ৰতিষ্ঠান গঢ়ি নুঠিবৰ বাবে জিলা প্ৰশাসনৰ লগত সমন্বয় ৰক্ষা কৰি আৰু সহযোগিতা প্ৰদৰ্শন কৰি এইবোৰৰ পুনঃ নিৰ্মাণ বন্ধ কৰি দিব লাগে।

এইটো পুনৰায় সোৱৰাই দিয়া হ'ল যে বিপদ হ্রাসপ্ৰাপ্তি কৰাৰ কাৰণে এই অধ্যয়নত উল্লেখ কৰা ধৰণে প্ৰকল্প কাৰ্য্যসূচী প্ৰস্তুত কৰি ল'ব লাগে। তাৰোপৰি এই বিপদ হ্রাসৰ আঁচনিখন উচিত ভাৱে প্ৰয়োগ কৰাৰ বাবে এখন কাৰ্য্যকৰী আঁচনি ল'ব লাগে।

অইল ইণ্ডিয়া লিমিটেডৰ নাহৰকটীয়া-যোৰাজান, তিনিচুকীয়া-খলা আৰু ডুমডুমা-পেঙেৰী গেছ ক্ষেত্ৰ উন্নয়নৰ, সম্প্ৰসাৰণৰ সংযুক্ত প্ৰকল্পৰ পাৰিপাৰ্শ্বিক প্ৰভাৱৰ মূল্যাংকণ আৰু পাৰিপাৰ্শ্বিক পৰিচালনা আঁচনি (EIA-EMP) ৰ অধ্যয়ন

প্ৰস্তাৱিত গেছ পৰিবাহী নলীৰ পৰা উদ্ভৱ হ'বপৰা বিপদ হ্ৰাস কৰাৰ উপায়সমূহ হ'ব—

১। পাইপলাইনবোৰ নিয়মিতভাৱে (বিশেষকৈ যেতিয়া গেছ সৰবৰাহ চলি থাকে) প্ৰহৰা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে; এইটোৱে সাম্ভাৱ্য ক্ষয়-ক্ষতিৰ কামবোৰ চিনাক্ত কৰি উলিওৱাত সহায় কৰিব। তাৰোপৰি ক্ষুদ্ৰ বিস্ফা বোৰেদি হোৱা নিগৰণিবোৰ চিনি উলিয়াব পৰা যাব।

২। তৃতীয় পক্ষৰ পৰা হ'বপৰা পাইপলাইনৰ ক্ষয়-খতি ৰোধ কৰিব পৰা যায়, যদিহে জিলা প্ৰশাসন, ওচৰৰ জনসাধাৰণ, ৰাইজৰ মাজৰ সদস্য আদি পাইপ লাইনৰ প্ৰতি সজাগ বুলি নিশ্চিত হ'ব পাৰি।

৩। মাটিৰ তলেৰে যোৱা সমস্ত পাইপবোৰ অৱক্ষয় প্ৰতিৰোধি ব্যৱস্থাবে সংযুক্ত কৰিব লাগে। নিয়মিতভাৱে মাটি আৰু পাইপলাইনৰ মাজৰ স্থৈতিক বিভৱ নিৰীক্ষণ কৰি পাইপলাইনৰ দ্ৰুত অৱক্ষয় যাতে নহয় তাক নিশ্চিত কৰিব পাৰি।

৪। আনলোডিং কাৰ্য্যসূচীসমূহ মানুহৰ উপস্থিতিত ধাৰাবাহিকভাৱে সম্পন্ন কৰিব লাগে আৰু ইয়াৰ ওপৰত নজৰ ৰাখিব লাগে।

৫। যি স্থানত পাইপ লাইনবোৰ বিভিন্ন দিশৰপৰা আহি লগ লাগে তেনে স্থানত পৰ্য্যাপ্ত পৰিমাণে 'ক্ৰেচ গাৰ্ড' (Crash guard) জমা কৰি ৰাখিব লাগিব।

৬। আনলোডিং কৰা সকলোবোৰ ব্যৱস্থা (Unloading Arms) বছৰেকত অনা-বিনাশকাৰী (NDT) পদ্ধতিৰ দ্বাৰা পৰিদৰ্শন কৰা হয়। পাইপলাইনবোৰ সময়ে সময়ে Hydrotest কৰিব লাগে।

স্বাস্থ্য আৰু সুৰক্ষা :

(ক) কৰ্মচাৰীবোৰে ব্যক্তিগত নিৰাপদ আহিলা ব্যৱহাৰ কৰিব লাগে।

(খ) সম্পূৰ্ণ ইনচুলেচন নোহোৱা বৈদ্যুতিক তাৰৰ ওচৰত শ্ৰমিকবোৰক কাম কৰিব দিব নালাগে।

(গ) যিবোৰ শ্ৰমিক নিচা জাতীয় দ্ৰব্য বা ড্ৰাগচ আদিৰ দ্বাৰা প্ৰভাৱিত আৰু যিসকল অতি দুৰ্বল (ডাক্টৰৰ মতে) তেওঁলোকক কামত নিয়োগ কৰিব নালাগে।

(ঘ) ৰিভেট, চিপিং আদি কাটিবৰ সময়ত কৰ্মচাৰীসকলে চকুৰ সুৰক্ষাৰ যাৰতীয় সঁজুলি পৰিধান কৰিব লাগে। কাম কৰা স্থানৰ চৌপাশটো পৰিষ্কাৰ হৈ থাকিব লাগে।

(ঙ) সাধাৰণ সুৰক্ষা সঁজুলিৰ ব্যৱহাৰ কৰিব লাগে।

মূৰৰ সুৰক্ষা	সুৰক্ষিত হেলমেট : হেলমেটবোৰ সম্পূৰ্ণ হ'ব লাগে আৰু ইয়াৰ কাণ বা দাঁতি ১ ১/৪ ইঞ্চিতকৈ কম হ'ব নালাগে।
চকুৰ সুৰক্ষা	ওৱেল্ডিং হেলমেট, গাণ্ডল্চ আদি ব্যৱহাৰ কৰিব লাগে।
মুখৰ সুৰক্ষা	বিভিন্নধৰণ মুখ আৰু ডিঙি সুৰক্ষিত সঁজুলি ব্যৱহাৰ কৰিব লাগে যাতে ফিৰিঙতি আৰু গৰম জুলীয়া দ্ৰব্যবোৰ চিটিকি পৰিব নোৱাৰে।
কাণৰ সুৰক্ষা	পি.ভি.চি ইয়াৰ প্লাগ, কাণ ঢাকনি আদি ব্যৱহাৰ কৰিব লাগে।
উশাহ-নিশাহ সুৰক্ষা	পৰিষ্কাৰ বায়ু সেৱনৰ দিহা কৰিব লাগে। বায়ুবোৰত যাতে কোনো দ্ৰব্য সংপৃক্ত হৈ নাথাকে তাৰ কাৰণে ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। গেছমাস্ক, হাফমাস্ক, ফুলফেচ-মাস্ক আদি ব্যৱহাৰ কৰিব লাগে।
হাত আৰু বাহুৰ সুৰক্ষা	গ্ল'ভচ, চামৰা আদি ব্যৱহাৰ কৰিব লাগে।
ভৰিৰ সুৰক্ষা	বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ সুৰক্ষিত চেণ্ডেল যেনে- নন-কণ্ডাক্টিভ চেণ্ডেল, ইলেক্ট্ৰিক হাৰ্ড চেণ্ডেল, ফাউণ্ডাৰি চেণ্ডেল, ৰাবাৰ বুট আদি ব্যৱহাৰ কৰিব লাগে।
দেহৰ সুৰক্ষা	চামৰাৰ কাপোৰ হ'ল দেহৰ সুৰক্ষাৰ বাবে এবিধ উপযুক্ত আহিলা।

প্ৰকল্পৰ উপকাৰিতা :

প্ৰস্তাৱিত প্ৰকল্পটোৰ পৰা বহুতো সুবিধাজনক ফল পোৱা যাব—

১। প্ৰস্তাৱিত কাৰ্যসূচীয়ে স্থানীয় অঞ্চলত প্ৰত্যক্ষ আৰু পৰোক্ষভাৱে নিয়োগৰ সৃষ্টি কৰিব। প্ৰকল্প নিৰ্মাণ পৰ্বত কেঁচা সামগ্ৰী যোগানৰ বাবে আৰু অন্যান্য সহকাৰী আৰু পৰিপূৰক কামৰ বাবে স্থানীয় লোকে নিয়োগৰ সুবিধা পাব।

২। প্ৰকল্পটো আৰম্ভণিৰ সময়ত বিভিন্ন যন্ত্ৰপাতিৰ সৰবৰাহৰ বাবে পৰিবহণ ব্যৱস্থাৰ উন্নতি হ'ব। অঞ্চলটোৰ কেঁচা আৰু বোকাময় ৰাস্তাবোৰ উক্ত গাড়ী-মটৰৰ অহা-যোৱাৰ বাবে গঢ়ি তোলা হ'ব।

প্ৰস্তাৱিত প্ৰকল্পটো নিৰ্মাণ হৈ উঠাৰ পিছত প্ৰাকৃতিক গেছৰ উৎপাদন বৃদ্ধি হ'ব আৰু টেঙাখাত-নাহৰকটীয়া-যোৰাজান অঞ্চলত ইয়াৰ ব্যৱহাৰ বৃদ্ধি হ'ব। অইল ইণ্ডিয়া লিমিটেডৰ তিনিচুকীয়া-খলা আৰু ডুমডুমা-পেঙেৰী অঞ্চলৰ গেছৰ উৎপাদন বৃদ্ধিয়ে সমগ্ৰ অঞ্চলটোলৈ উন্নয়নৰ বতৰা কঢ়িয়াই আনিব।

—X—